

Study of Selenate- resistant Bacteria Isolated from Industrial Wastewaters

Mohaddeseh Khalilian¹,
MohammadReza Zolfaghari²,
Mohammad Soleimani²

¹ MSc in Microbiology, Department of Microbiology, Faculty of basic Sciences, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom Branch, Qom, Iran

² Assistant Professor, Department of Microbiology, Faculty of basic Sciences, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom Branch, Qom, Iran

(Received February 25, 2013 ; Accepted Jul 26 , 2014)

Abstract

Background and purpose: Selenium is important as a key trace element which is required by most organisms in biology. Despite its importance in cellular functions, high concentrations of selenium, particularly in the forms of selenate and selenite are highly toxic. Therefore, it is necessary to perform biogeochemical studies and develop strategies for the effective control of toxic oxyanion of selenate in the environment.

Material and Methods: In this study, 30 strains were isolated from industrial wastewater in Qom Province using the enrichment culture technique and direct plating on agar. MIC of sodium selenite was measured by agar dilution method and also, antibiogram test was performed for resistant strains

Results: Bacterial strains designated QW₄ and QW₁₈₄ (Qom Wastewater Number 4 and 184) exhibited very high MIC values (760 and 700, respectively) for toxic oxyanion of selenate. Conventional biochemical tests and 16S rRNA studies identified QW₄ and QW₁₈₄ as *Proteus hauseri* (FR733709-1) and *Escherichia coli* (AJ567606). These two bacterial strains were resistant to some antibiotics.

Conclusion: Enrichment culture technique was found to be more useful than direct plating on agar for isolation of selenate resistant bacteria. QW₄ and QW₁₈₄ could be used for bioremediation of contaminated sites.

Keywords: MIC, selenium, selenate, resistant bacteria.

بررسی مقاومت به سلنات توسط باکتری های جدا شده از پساب های صنعتی

محدثه خلیلیان^۱

محمد رضا ذوالفقاری^۲

محمد سلیمانی^۲

چکیده

سابقه و هدف: سلنیوم در بیولوژی به عنوان یک عنصر کمیاب اصلی و مورد نیاز برای بیش تر ارگانیسم ها با اهمیت می باشد اما برخلاف اهمیت آن در عملکرد سلولی، غلظت های بالای سلنیوم به ویژه در فرم های سلنات و سلنیت به طور حاد سمی است. بنابراین، یک نیاز را برای مطالعه بیورژنوشیمی و گسترش استراتژی ها جهت کنترل مؤثر اکسی آنیون سمی سلنات در محیط برانگیخته است.

مواد و روش ها: در این مطالعه، ۳۰ سویه باکتری از نمونه های پساب صنایع در استان قم با استفاده از روش غنی سازی و نیز کشت مستقیم در محیط جامد جداسازی شد. MIC سلنات سدیم با استفاده از روش رقت در آگار و نیز آزمایش آنتی بیوگرام در سویه های مقاوم انجام شد.

یافته ها: سویه های باکتریایی جدا شده با عنوان QW₁₈₄ و QW₄ (Qom Wastewater Number 4 and 184) به ترتیب سویه QW₁₈₄ و QW₄ به عنوان *Proteus hauseri*(FR733709-1) و *Escherichia coli*(AJ567606) شناسایی گردیدند. هم چنین، این دو سویه نسبت به برخی از آنتی بیوتیک ها مقاومت نشان دادند.

استنتاج: نتایج این پژوهش نشان داد که به منظور جداسازی باکتری های مقاوم به سلنات، روش غنی سازی در مقایسه با روش کشت مستقیم، بهتر است. دو سویه QW₁₈₄ و QW₄ می توانند کاندیدی برای پالایش زیستی مکان های آلوده باشند.

واژه های کلیدی: سلنیوم، سلنات، باکتری های مقاوم

مقدمه

روی سیستم های بیولوژیک اعمال می کند. از جمله اثرات مضر این نوع فلزات، اثر روی متابولیسم میکروبی است که در نهایت منجر به اختلال و کاهش فعالیت جمعیت میکروبی در سیستم های آبی و خاکی می گردد. با توجه به این که میکروارگانیسم ها در فرآیندهای

رشد سریع صنعت و فناوری های جدید، تنوع وسیعی از آلودگی های فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی و رادیواکتیویته را در ارتباط با فلزات سنگین در برداشته است. زمانی که مقدار فلزات سنگین از حد معینی در محیط افزایش یابد، اثرات زیان آور را به طرق مختلف

مؤلف مسئول: محمد رضا ذوالفقاری، استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم، گروه میکروبیولوژی، قم، ایران

E-mail: mreza.zolfaghary@gmail.com

۱. کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم، گروه میکروبیولوژی، قم، ایران

۲. استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم، گروه میکروبیولوژی، قم، ایران

تاریخ تصویب: ۱۳۹۳/۵/۴

تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۳/۲/۱۰

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۱۲/۶

اکولوژیکی نقش دارند، بنابراین آنچه اهمیت دارد، هشدار مجامع علمی و تحقیقاتی نسبت به اثرات سوء این فلزات برای انسان و سایر موجودات است (۱).

سلنیوم در سال ۱۸۱۷ میلادی توسط JonsJakob Berzelius کشف شد که در صنعت، کاربردهای فراوانی نظیر براق کننده در آب کاری فلزات، افزایش چکش خواری، فرآیندهای استخراج و فرآوری نفت دارد. هم چنین، این عنصر در تولید رنگ، شیشه های رنگی، نساجی و رنگرزی به کار می رود (۲، ۳). غلظت سلنیوم در آب ها به طور طبیعی 0.1 mg/l است اما غلظت آن در آب های زه کشی شده کشاورزی اغلب $140 - 1400 \mu\text{g/l}$ می باشد و حتی در برخی از مکان ها تا $4200 \mu\text{g/l}$ هم می رسد (۴). غلظت ماکزیمم سلنیوم در ایران (استان سیستان و بلوچستان) $9/9 \mu\text{g/l}$ گزارش شد که پایین تر از حد استاندارد WHO ($10 \mu\text{g/l}$) بود (۵). کمبود سلنیوم در انسان و جانوران بیماری هایی از قبیل تحلیل عضلات، کاهش لوکوسیت ها و نکروز کبدی ایجاد می کند (۴). در سال های اخیر مشخص شده است که آنتی اکسیدانت هایی نظیر ویتامین E و سلنیوم دارای خصوصیات ضد سرطانی و حفاظت در برابر پرتوهای یون زا می باشند (۶). در واقع، سلنیوم در بیولوژی به عنوان یک عنصر کمیاب اصلی و مورد نیاز برای بیش تر ارگانسیم ها با اهمیت است اما برخلاف اهمیت آن در عملکرد سلولی، غلظت های بالای سلنیوم، سلنات و سلنیت به طور حاد سمی می باشد (۷).

روش های فیزیکو شیمیایی مثل پرسپیتاسیون شیمیایی، احیای کاتالیتیک و تبادل یونی برای حذف سلنات از پساب های صنعتی مؤثر نیستند. هم چنین، این روش ها پرهزینه بوده و حذف این ترکیبات سمی توسط باکتری ها به عنوان یک راه حل بیولوژیک، ارزان قیمت می باشد (۸). پالایش زیستی (Bioremediation) به عنوان فرآیندی تعریف می شود که پساب های آلی به طور بیولوژیکی تحت شرایط کنترل شده، تجزیه می شوند که به طور طبیعی

توسط باکتری ها، قارچ ها و گیاهان انجام می گیرد (۹). کنترل و بهینه سازی فرآیندهای پالایش زیستی، یک سیستم کمپلکسی از تعدادی فاکتورها نظیر وجود توانایی جمعیت میکروبی در تجزیه آلوده کننده ها، دسترسی آلوده کننده ها برای جمعیت میکروبی و فاکتورهای محیطی است (۹، ۱۰).

امروزه چهار تغییر زیستی برای سلنیوم شناخته شده است که شامل احیا، اکسیداسیون، متیلاسیون و دمتیلاسیون می باشد. برای مثال میکروارگانسیم ها قادرند سلنات را به عنوان پذیرنده نهایی الکترون در چرخه متابولیسم انرژی خود احیا کنند (احیای تجزیه ای) یا این که سلنات را احیا کرده و سلنیوم را وارد ترکیبات آلی خود نمایند (احیای جذبی) (۴). احیای آنزیماتیک، افزایش دفع و کاهش جذب اکسی آنیون و رسوب دهی خارج سلولی از جمله روش های مقاومت باکتری ها در مقابل این اکسی آنیون سمی می باشد که احیای آنزیماتیک سلنات به سلنیوم عنصری مهم ترین روش مقاومت است (۱۱، ۱۲). بنابراین هدف از انجام این مطالعه، جداسازی و شناسایی سویه های مقاوم به اکسی آنیون سمی سلنات سدیم از پساب های صنعتی، تعیین حداقل غلظت مهار کننده رشد این اکسی آنیون (MIC) و نیز مطالعه آنتی بیوگرام روی سویه های برتر جدا شده به دلیل ارتباط بین مقاومت فلزی با مقاومت آنتی بیوتیکی بوده است.

مواد و روش ها

مواد شیمیایی: محیط های کشت مصرفی از شرکت Merck و اکسی آنیون سمی سلنات سدیم از شرکت Alfaesar آلمان خریداری شدند. محلول های استوک تهیه شده در آب مقطر با استفاده از فیلترهای غشایی (میلی پور) با قطر منفذ $0.22 \mu\text{m}$ استریل گشت. محلول های فلزی حداکثر برای ۵ روز در یخچال (۴ درجه سانتی گراد) نگهداری شدند.

نمونه گیری از پساب کارخانه های رنگرزی ماهرنگ، خوشرنگ، ایران مریوس، رنگ سازی عارف، نساجی الیاف گلریز و پتوی لاله مهرگان در استان قم توسط ظروف شیشه ای دهانه گشاد استریل ۲۵۰ میلی لیتری انجام شد (سر ظروف نمونه گیری باید تا ۳ سانتی متر خالی بماند). بعد از یادداشت دما، اسیدیته، تاریخ و محل نمونه گیری، نمونه ها در فلاسک یخ گذاشته شده و در کم ترین زمان ممکن، به آزمایشگاه منتقل شدند.

جداسازی باکتری های مقاوم به سلنات: در این مطالعه، ۳۰ سویه باکتری با استفاده از روش غنی سازی و نیز کشت مستقیم در محیط جامد (Direct plating on agar) در شرایط هوازی از تیرتا آبان سال ۱۳۹۰ جداسازی شد. در روش غنی سازی ۱ میلی لیتر از هر نمونه پساب صنعتی در شرایط استریل برداشته و به ۹ میلی لیتر محیط کشت لوریا برتانی برات (Luria Bertani broth) واجد ۱۰ میلی مولار سلنات سدیم اضافه شد. محیط ها به مدت ۴۸ ساعت در دمای ۳۴ درجه سانتی گراد گرماگذاری شدند. سپس ۰/۱ میلی لیتر از محیط فوق را برداشته و در محیط کشت LB آگار به صورت سطحی کشت داده و به مدت ۴۸ ساعت در دمای ۳۴ درجه سانتی گراد گرماگذاری شد. در نهایت از کلنی های تشکیل شده، کشت خالص تهیه گشت. در روش کشت مستقیم از هر نمونه پساب صنعتی ۱ میلی لیتر در شرایط استریل برداشت نموده و رقت های متوالی 10^{-1} تا 10^{-6} در لوله های آزمایش حاوی ۹ میلی لیتر سرم فیزیولوژی استریل تهیه شد. ۱ میلی لیتر از نمونه های رقیق شده از لوله های با رقت 10^{-4} تا 10^{-6} برداشته و در محیط LB آگار حاوی ۱۰ میلی مولار سلنات سدیم کشت سطحی داده و به مدت ۴۸ ساعت در دمای ۳۴ درجه سانتی گراد گرماگذاری شد. سپس از کلنی های حاصل، کشت خالص تهیه گردید. اسیدیته محیط قبل از اتوکلاو در $0/2 \pm 7/2$ تنظیم شد (۱۱، ۱۳). ویژگی های مورفولوژیکی و فیزیولوژیک (واکنش گرم، تست حرکت، تولیداندول،

کاتالاز، اکسیداز، فعالیت اوره آز، وجود آنزیم فنیل آلانین دامیناز و لیزین دکربوکسیلاز، احیای نترات، متیل رد ووزپرئوسکوئر) دو سویه برتر براساس مقاومت بالا نسبت به سلنات سدیم روی محیط نوترینت آگار مطالعه شد (۱۴، ۱۵). هیدرولیز DNA روی محیط Deoxyribonuclease Test Agar با استفاده از کلریدریک اسید ۰/۱ درصد، تولید اسید از کربوهیدرات ها، مصرف منابع کربنی و منابع نیتروژنی نیز مورد بررسی قرار گرفت (۱۶).

رشد در محیط کشت نوترینت برات در دماهای مختلف ۱۵، ۲۰، ۲۵، ۳۰، ۳۵، ۴۰، ۴۵، ۵۰ درجه سانتی گراد، اسیدیته $0/2 \pm 7/2$ و سرعت تکان ۱۵۰ دور در دقیقه بررسی شد. رشد در محدوده اسیدیته بین ۱۰/۵ تا ۱۰ در دمای ۳۴ درجه سانتی گراد و سرعت تکان ۱۵۰ دور در دقیقه مطالعه شد. تنظیم اسیدیته با استفاده از بافر تریس و بافر استات سدیم صورت گرفت. رشد در محیط کشت نوترینت برات با درصدهای مختلف نمک کلرید سدیم (۰-۳۰ درصد) در دمای ۳۴ درجه سانتی گراد، اسیدیته $0/2 \pm 7/2$ و سرعت تکان ۱۵۰ دور در دقیقه نیز مورد مطالعه قرار گرفت. رشد باکتری ها از طریق تراکم نوری (OD) و با استفاده از اسپکتروفتومتر Jenway 6505 UV/Vis در طول موج ۶۰۰ نانومتر اندازه گیری شد (۱۷). برای تعیین هویت دقیق سویه های برتر براساس مقاومت بالا نسبت به سلنات سدیم، تعیین توالی 16S rRNA انجام شد. پس از استخراج DNA ژنومی با استفاده از کیت استخراج DNA شرکت سیناژن (ایران)، ژن 16S rRNA سویه ها با کمک پرایمرهای یونی ورسال باکتریایی-5' (AGAGTTTGATYMTGGCTCAG-3) و 1541 (5'-AAGGA GGTGA TCCA GCCG CA-3') Reverse تکثیر شد. واکنش PCR به همراه کنترل منفی با برنامه حرارتی شامل دناتوراسیون آغازی در دمای ۹۵ درجه سانتی گراد به مدت ۵ دقیقه برای یک سیکل، دناتوراسیون در دمای ۹۵ درجه سانتی گراد به مدت ۱

لوریا برتانی آگار ذوب شده، غلظت خاصی از فلز (۱۰۰، ۲۰۰، ۳۰۰، ۴۰۰، ۵۰۰، ۶۰۰، ۷۰۰ و ۷۶۰ میلی مولار) اضافه شد. سپس ۱۰ میکرولیتر از سوسپانسیون باکتری مورد نظر (کدورتی برابر با کدورت لوله ۰/۵ مک فارلند) برداشت نموده و بر روی محیط کشت LB آگار حاوی فلز، کشت سطحی داده شد. پلیت‌ها در دمای ۳۴ درجه سانتی گراد گرما گذاری شده و در ساعت‌های ۲۴، ۴۸ و ۷۲ مورد مطالعه قرار گرفتند. پایین‌ترین غلظتی از فلز که کاملاً مانع رشد باکتری می‌گردد، MIC (حداقل غلظت مهار کننده رشد) نامیده شد. MIC برای تمام سویه‌ها در سه بار متوالی صورت گرفت (۱۱، ۱۹).

یافته‌ها

۳۰ سویه باکتری مقاوم به سلنات سدیم از پساب کارخانه‌های صنعتی استان قم جدا شد. محدوده مقاومت سویه‌ها نسبت به سلنات سدیم بین ۱۰۰ تا ۷۶۰ میلی مولار بود که سویه‌های جدا شده با عنوان QW₄¹ و QW₁₈₄² به ترتیب در محیط لوریا برتانی آگار حاوی ۷۶۰ و ۷۰۰ میلی مولار سلنات سدیم، بالاترین میزان مقاومت را نشان دادند. از بین ۳۰ سویه‌ی جدا شده ۲۳/۳، ۲۰، ۲۳/۳، ۶/۷، ۱۳/۳، ۶/۷، ۳/۳ و ۳/۳ درصد سویه‌ها به ترتیب در محیط کشت لوریا برتانی آگار حاوی غلظت‌های ۱۰۰، ۲۰۰، ۳۰۰، ۴۰۰، ۵۰۰، ۶۰۰ و ۷۰۰ میلی مولار سلنات سدیم قادر به رشد بودند (نمودار شماره ۱).

هم چنین، سویه‌های جدا شده علاوه بر تحمل اکسی‌آنیون سمی سلنات، توانایی احیای آن را نیز داشتند که نتیجه آن ایجاد کلنی قرمز رنگ حاصل از احیای سلنات به سلنیوم عنصری در محیط لوریا برتانی آگار بود (۱۹).

بنابراین، دو سویه QW₄ و QW₁₈₄ به عنوان سویه‌های برتر انتخاب شدند که جدول شماره ۱

دقیقه، اتصال پرایمرها در دمای ۶۶/۶ درجه سانتی گراد به مدت ۱ دقیقه، تکثیر در دمای ۷۲ درجه سانتی گراد، در مدت ۱ دقیقه به تعداد ۴۰ سیکل و تکثیر نهایی در دمای ۷۲ درجه سانتی گراد به مدت ۱۰ دقیقه انجام شد. در مرحله بعد، محصول PCR روی ژل آگارز ۲ درصد الکتروفورز و پس از رنگ آمیزی با اتیدیوم بروماید، در دستگاه ژل داک بررسی گردید. محصول PCR مربوط به دو سویه جدا شده با استفاده از کیت شرکت بایونیر خالص سازی و سپس برای تعیین ترادف ارسال شد. پس از دریافت فایل مربوطه، ابتدا سکانس‌ها توسط نرم افزار CLC sequence viewer version 6.5.1 اصلاح گردید و با استفاده از پایگاه اصلاح گردید و با استفاده از پایگاه Ribosomal database project موقعیت فیلوژنتیک سویه‌های جدا شده تعیین شد.

مطالعه مقاومت آنتی‌بیوتیکی: دیسک‌های آنتی‌بیوتیکی پنی‌سیلین (P₁₀)، آمپی‌سیلین (AM₁₀)، سفالوتین (CF₃₀)، سفازولین (CZ₃₀)، استرپتومایسین (S₁₀)، جنتامایسین (GM₁₀)، کلرامفنیکل (C₃₀)، تتراسایکلین (T₃₀)، اریترومایسین (E₁₅)، تری متوپریم سولفاتو کسازول (SXT)، نالیدیکسیک اسید (NA₃₀)، سیپروفلوکساسین (CP₅)، ونکومایسین (V₃₀) و پلی میگزین B استفاده شد. برای آزمایش آنتی‌بیوگرام، با استفاده از سواب استریل از سوسپانسیون باکتری (برابر با ۰/۵ مک فارلند) برداشته و بر روی محیط مولر هیتون آگار کشت انبوه داده شد. پس از گذاشتن دیسک‌های آنتی‌بیوتیکی در فواصل مشخص، پلیت‌ها در دمای ۳۴ درجه سانتی گراد به مدت ۲۴ ساعت گرما گذاری شدند و قطر هاله‌ها با توجه به جدول کارخانه سازنده دیسک‌ها (شرکت پادتن طب) مورد تفسیر قرار گرفت (۱۷).

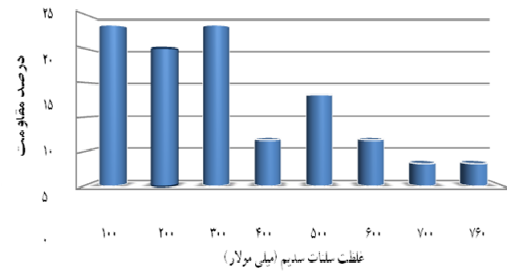
آزمایش تعیین مقاومت به اکسی‌آنیون سمی سلنات: به منظور سنجش مقاومت سویه‌های باکتریایی جدا شده از روش رقت در آگار استفاده شد (۱۸). به ارزن‌های ۱۰۰ میلی لیتری حاوی ۲۵ میلی لیتر از محیط

1- QW4: Qom Wastewater Number 4
2- QW184: Qom Wastewater Number 184

جدول شماره ۱: ویژگی های مورفولوژیکی، فیزیولوژیکی، بیوشیمیایی و متابولیکی سویه های برتر

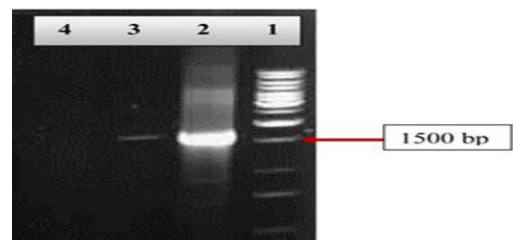
QW ₁₈₄	QW ₄	سویه جدا شده
باسیل	باسیل	شکل ظاهری
-	-	واکنش گرم
کرم	کرم	پیگمان
+	+	کاتالاز
-	-	اکسیداز
+	+	حرکت
+	+	تولید اندول
-	+	تولید H ₂ S
-	-	تست VP
+	+	متیل رد
-	-	سیمون سیترات
A/A+ G	K/A	TSI
+	+	تست OF (برای گلوکز)
۳۰-۰	۳۰-۰	محدوده رشد در درصد NaCl
۳	۳	بهبته رشد در نمک
۵۰-۱۵	۵۰-۱۵	محدوده دمایی رشد
۴۰	۳۵	بهبته رشد در دما
۱۰-۵	۱۰/۵-۵	محدوده اسیدیته رشد
۶/۵	۷	بهبته رشد در اسیدیته
		هیدرولیز:
-	+	ژلاتین
-	-	نشاسته
-	-	کازین
		فعالیت آنزیمی:
-	-	DNase
-	+	اوره آز
-	+	فنیل آلانین دامیناز
+	+	لیزین دکربوکسیلاز
+	+	احیای نیترات
		تولید اسید از:
+	-	مانیتول
+	+	D- گلوکز
+	-	لاکتوز
-	-	سالیسین
+	+	سوکروز
+	+	گکز بلوز
+	-	گلوکز بی هوازی
+	-	مانیتول بی هوازی
		مصرف منابع کربنی:
+	-	مانیتول
+	+	D- گلوکز
+	+	لاکتوز
		مصرف منابع ازتی:
-	+	L- متیونین
+	-	L- آرژینین
+	-	L- تریپتوفان
+	-	L- لیزین
-	-	L- تیروزین

ویژگی های مورفولوژیکی، فیزیولوژیکی، بیوشیمیایی و متابولیکی این سویه ها را نشان می دهد. در کنار مطالعات فنوتیپی، بر اساس مطالعات 16S rRNA به ترتیب سویه QW₁₈₄ و QW₄ به عنوان *Proteus hauseri* (FR733709-1) و *Escherichia coli* (AJ567606) شناسایی شدند

نمودار شماره ۱: درصد مقاومت ۳۰ سویه جدا شده از پساب های صنعتی نسبت به غلظت های مختلف سلنات سدیم در محیط لوریا برتانی آگار

در تصویر شماره ۱، ظهور بانده منفرد در منطقه 1.5 Kb تأیید کننده خلوص محصولات PCR نمونه ژنوم مورد نظر برای تعیین توالی است. نمونه تعیین توالی شده توسط سرویس BLAST و سایت اینترنتی NCBI آنالیز گردید که تصاویر شماره ۲ و ۳ درخت فیلوژنتیکی ترسیم شده با استفاده از ترادف ژن 16S rRNA سویه های برتر و ۱۵ سویه به دست آمده از Genebank را نشان می دهند. همان طور که جدول شماره ۲ نشان می دهد، سویه های QW₁₈₄ و QW₄ نسبت به برخی از آنتی بیوتیک ها مقاوم و برخی دیگر نیمه حساس و حساس هستند.

تصویر شماره ۱: ظهور بانده منفرد در منطقه 1.5 Kb

1. Marker 1kb DNA ladder
2. Sample QW₁₈₄
3. Sample QW₄
4. Negative control

در پایان می‌توان نتیجه‌گیری کرد که سویه‌های QW₄ و QW₁₈₄ به دلیل مقاومت بسیار بالا همراه با احیای اکسی آنیون سمی سلنات می‌توانند کاندید مناسبی برای پاک‌سازی زیستی پساب‌های صنعتی باشند و در آینده‌ای نزدیک می‌توان با بررسی میزان حذف سلنات توسط این سویه‌ها و نیز ردیابی ژن‌های مقاوم، گامی مؤثر برای حفظ سلامت محیط زیست برداشت.

MIC گزارش شده توسط قوش و همکاران (۲۰۰۸) (*Pseudomonas* sp. بود (۲۳). هم‌چنین، در این تحقیق مشخص شد که باکتری‌های *Proteus hauseri* strain QW₄ و *Escherichia coli* strain QW₁₈₄ توانایی احیای سلنات سمی را به سلنیوم غیر سمی دارند.

References

- Hu H. Human health and heavy metals exposure. Life support: the environment and human health MIT Press, Cambridge 2002; 65-82.
- Montes RA. The Bacterial Toxicity of Selenocyanate and the Incorporation of Tellurium and Selenium in Bacterial Cells, and the Synthesis and Biosynthesis of Cadmium Telluride Nanoparticles and Their Elemental Quantification Via ICP-AES: Sam Houston State University 2012; 1-26.
- Klonowska A, Heulin T, Vermeglio A. Selenite and tellurite reduction by *Shewanella oneidensis*. Appl environ microbiol 2005; 71(9): 5607-9.
- Dungan RS, Jr WTF. Microbial Transformations of Selenium and the Bioremediation of Seleniferous Environments. Bioremediation J 1999;3(3):171-188.
- Rajaei Q, Jahantigh H, Mir A, Motlagh SH, Hasanpour M. Evaluation of Concentration of Heavy Metals in Chahnimeh Water Reservoirs of Sistan- va- Baloochestan Province in 2010. J Mazand Uni Med Sci 2012; 22(90): 102-12 (Persian).
- Abdulah R, Miyazaki K, Nakazawa M, Koyama H. Chemical forms of selenium for cancer prevention. J Trace Elem Med Biol 2005; 19(2): 141-50.
- He Q, Yao K. Impact of alternative electron acceptors on selenium (IV) reduction by *Anaeromyxobacter dehalogenans*. Bioresour technol 2011; 102(3): 3578-80.
- Kashiwa M, Nishimoto S, Takahashi K, Ike M, Fujita M. Factors affecting soluble selenium removal by a selenate-reducing bacterium *Bacillus* sp. SF-1. J bioscience and bioengineering 2000;89(6):528-33.
- Vidali M. Bioremediation. An overview. Pure and Appl Chemistry 2001; 73(7): 1163-72.
- Gadd GM. Metals, minerals and microbes: geomicrobiology and bioremediation. Microbiology 2010; 156(3):609-43.
- Zolfaghari MR, Khalilian M. Isolation and Characterization of Selenite Resistant Microorganisms from Industrial Wastewaters. JIlam Uni of Med Sci 2013;21(7): 142-52 (Persian).
- Zolfaghari MR, Malekzadeh F, Amoozegar MA, Razavi MR. Isolation of a bacterium with a very high resistance to tellurite and chromate from Industrial Wastewater with Special Application in bioremediation, strain KWT2. J Environ Sci Techno 2008;10(1):59-73(Persian).

13. Kafilzadeh F, Mirzaei N, Kargar M. Isolation and identification of mercury resistant bacteria from water and sediments of Kor River, Iran. *J microbial world* 2009; 1(1):43-50 (Persian).
14. Smibert R, Krieg NR, Gerhardt P, Murray R, Wood WA. Phenotypic Characterization. In: *Methods for general and molecular bacteriology*, 2th ed. Washington: Philipp Gerhardt, 1994;607-654.
15. Harley JP. *Laboratory exercises in microbiology*, 9th ed. McGraw-Hill Science/Engineering/ Math, 2004; 38-124.
16. Ventosa A. *Halophilic microorganisms*. Springer: Verlag Berlin Heidelberg, 2004
17. Amozegar MA, Soudi MR, Malekzadeh F. A highly resistant to toxic oxyanions, *Halomonas* sp. strain MAM. *J Sci Uni Tehran* 2008;33(1): 5-12(Persian).
18. Washington JA, Sutter VL. *Dilution Susceptibility Test: Agar and Macro-Broth Dilution Procedures*, 3rd ed. American Socfor Microbiol, Washington, DC1980;453-458.
19. Rathgeber C, Yurkova N, Stackebrandt E, Beatty JT, Yurkov V. Isolation of tellurite- and selenite-resistant bacteria from hydrothermal vents of the Juan de Fuca Ridge in the Pacific Ocean. *Appl environ microbiol* 2002; 68(9): 4613-22.
20. Zazouli MA, Yousefi ZA, Cherati JY, Tabarinia H, Tabarinia F, Adergani BA. Evaluation of L-Cysteine Functionalized Single-Walled Carbon Nanotubes On Mercury Removal from Aqueous Solutions. *J Mazand Uni Med Sci* 2014; 24(109): 10-21 (Persian).
21. Watts CA, Ridley H, Condie KL, Leaver JT, Richardson DJ, Butler CS. Selenate reduction by *Enterobacter cloacae* SLD1a1 is catalysed by a molybdenumdependent membranebound enzyme that is distinct from the membranebound nitrate reductase. *FEMS microbiology letters* 2003; 228(2): 273-9.
22. Soudi MR, Ghazvini PTM, Khajeh K, Gharavi S. Bioprocessing of seleno-oxyanions and tellurite in a novel *Bacillus* sp. strain STG-83: A solution to removal of toxic oxyanions in presence of nitrate. *J hazard mater* 2009;165(1):71-7.
23. Ghosh A, Mohod AM, Paknikar KM, Jain RK. Isolation and characterization of selenite- and selenate- tolerant microorganisms from selenium-contaminated sites. *World J Microbiol Biotechnol* 2008; 24(8): 1607-11.
24. Hunter WJ, Manter DK. Reduction of selenite to elemental red selenium by *Pseudomonas* sp. strain CA5. *Curr microbiol* 2009; 58(5): 493-8.